

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ IQ ROMA SERVIS VZNIKLO V BRNĚ V ROCE 1997. ZÁKLADNÍM IMPULSEM PRO JEHO VZNIK BYLO UMOŽNIT ROMSKÝM OBČANŮM PLNOHODNOTNÉ ZAPOJENÍ DO ŽIVOTA SPOLEČNOSTI, PODPOROVAT VŮLI A PŘÍLEŽITOSTI ROMSKÝCH A SOCIÁLNĚ SLABÝCH OBČANŮ K JEJICH SOCIOKULTURNÍMU VZESTUPU.

ČINNOST SDRUŽENÍ SE ZAMĚŘUJE NA VYTVÁŘENÍ PODMÍNEK A PŘÍLEŽITOSTÍ K ZVYŠOVÁNÍ A PROSAZOVÁNÍ SOCIÁLNÍHO, EKONOMICKÉHO, KULTURNÍHO, OBČANSKÉHO, VZDĚLANOSTNÍHO A PRACOVNÍHO POTENCIÁLU ROMŮ A SOCIÁLNĚ SLABÝCH OBYVATEL. SDRUŽENÍ SE PODÍLÍ NA VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVĚ DĚTÍ, MLÁDEŽE, DOSPĚLÝCH I SENIORŮ, PODPORUJE VZNIK VOLNOČASOVÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ, NAPOMÁHÁ PŘI ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ KOMUNIKACE, ORGANIZUJE A PODPORUJE KOMUNITNÍ INICIATIVY, NABÍZÍ SPEKTRUM SLUŽEB SOCIÁLNÍHO CHARAKTERU V PŘIROZENÉM PROSTŘEDÍ SVÝCH KLIENTŮ.

SVÉ SLUŽBY PLÁNUJE A NABÍZÍ NA ZÁKLADĚ PŘÍMÉ POPTÁVKY SVÝCH KLIENTŮ A DLE VÝSLEDKŮ MAPOVÁNÍ A ANALÝZY POTŘEB V MÍSTNÍCH KOMUNITÁCH. V RÁMCI SVÉ ČINNOSTI UPLATŇUJE STANDARDY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MPSV ČR.

SDRUŽENÍ PROSAZUJE KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ PŘI TVORBĚ AKČNÍCH PLÁNŮ K ŘEŠENÍ SOCIÁLNÍ EXKLUZE MÍSTNÍCH KOMUNIT A ZASTUPUJE TYTO KOMUNITY V RÁMCI PŘÍBUZNÝCH JEDNÁNÍ. PODÍLÍ SE NA TVORBĚ A PROSAZUJE DÍLČÍ I KOMPLEXNÍ OPATŘENÍ A PROGRAMY K ZKVALITNĚNÍ A ROZVOJI ÚROVNĚ ŽIVOTA A ŽIVOTNÍCH ŠANCÍ ROMŮ A SOCIÁLNĚ SLABÝCH OBYVATEL.

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ JE NESTÁTNÍ NEZISKOVOU ORGANIZACÍ, JE REGISTROVÁNO U MINISTERSTVA VNITRA POD Č.J.: II/S-OVS/1-33 944/97-R.

REGISTRACE STANOV: 03. 11. 1997. IČO: 653 41 511.



## VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2003

(v Brně, březen 2004)

**BANKOVNÍ SPOJENÍ o.s. IQ ROMA SERVIS:**

**189104187 / 0300 (CSOB a.s., Brno-Milady Horákové)**

# Projekt Fórum terénních sociálních pracovníků Brno

Délka trvání projektu: duben – prosinec 2003

Duben – výběrová řízení na 5 terénních sociálních pracovníků.

Květen-Prosinec – rozvíjení vlastní terénní sociální práce v lokalitách, poradenství.

**Pracovní tým: 5 terénních sociálních pracovníků, koordinátor.**

Osoba odpovědná za realizaci projektu: Katarína Klamková (mob.: 608 820 637)

Financováno: MPSV ČR, program RrAJE (viz sekce hospodaření)

## BRNO JAKO LOKALITA TERÉNNÍ SOCIÁLNÍ PRÁCE O.S. IQ ROMA SERVIS:

Město Brno tvoří 29 městských částí, kde žije necelých 400 tisíc obyvatel. Z toho počtu se odhaduje, cca 3-4 % zastoupení Romů. Město Brno pak vedle Mostu, Teplic Ústí nad Labem a Ostravy představuje jedno z měst z nejvyšším zastoupením příslušníků romské komunity. Nejvíce Romů žije podle odhadu z praxe terénních sociálních pracovníků v městských částech **Brno-sever, Brno-střed, Brno-jih, Brno-Královo Pole a Brno-Židenice**. Naš pracovní tým operuje ve všech městských částech kromě MČ Brno-Židenice, kterou chceme výhledově pokrýt v roce 2004.

Naši klienti, převážně Romové v ocitající se v kritické situaci, kterou sami vnímají jako tíživou, žijí většinou v pronájmu. Jedná se obvykle o starší obecní domy, které jsou charakteristické podprůměrným, zanedbaným technickým i hygienickým stavem. Často jde o byty 4. kategorie, prostorově nevyhovují počtu reálných nájemníků. Život v těchto lokalitách je bezútěšný a pro samotné jejich obyvatele bezvýhodný. Lokality jsou charakteristické nedostatkem nabídky obchodů a služeb, vysokou nezaměstnaností a závislostí na sociální podpoře státu, paradoxně s vysokým počtem zastaváren a heren. Tyto lokality jsou obvykle blíže centrální části města, vyznačují se vysokou koncentrací obyvatel, vysokou koncentrací dětí a mládeže, avšak nedostatkem prostor a možností pro aktivní trávení volného času pro děti, mládež, dospělé i seniory, což podporuje vznik sociálně-patologických jevů (zneužívání drog, drobná kriminalita, prostituce, gamblerství aj.). U většina klientů je dlouhodobě nezaměstnaná a jejich vyhlídky na získání legálního děletrvajících zaměstnání jsou vzhledem k dosaženému vzdělání, kvalifikaci, nedůvěře zaměstnavatelů a nabídce trhu práce nízké. Celková slabá sociální situace vede k systematickému zadlužování, jak na platbách nájemného, na službách, tak i na různých půjčkách - narůstá nebezpečí rozšíření lichvy. Klienti žijí v celkovém stavu apatie a letargie, jsou „chyceni v pasti bludného kruhu sociálního dna“, přesvědčení o nemožnosti tento stav legálně a vlastním občanským přičiněním změnit, bez potřebné motivace a síly k cílevědomým změnám. Špatně se orientují v právním systému, institucích a životě široké občanské společnosti a jejich možnostech vůbec.

Pět terénních sociálních pracovníků v rámci projektu Fórum terénních sociálních pracovníků Brno o.s. IQ Roma Servis pracovalo zejména v **sociálně vyloučených romských komunitách**. Jejich role a činnost umožňovali **sociálně vyloučeným lepší přístup ke službám sociálních institucí, prováděli poradenskou činnost a zvyšovali motivaci klientů pokusit se vymanit z bludného kruhu sociální exkluze**, ve které se nacházejí.

### *Jak terénní sociální pracovníci v projektu pracovali?*

#### ROZDÍLY MEZI TSP (TERÉNNÍ SOCIÁLNÍ PRACÍ) A KLASICKY POSKYTOVANÝMI SOCIÁLNÍMI SLUŽBAMI:

- **TSP** je práce v terénu, tj. v **přirozeném prostředí** klientů, jde přímo ke klientovi, mnohdy ho i **aktivně sama vyhledá**
- pracuje s klienty **dlouhodobě a intenzivně** na řešení jejich problémů
- pracuje s **celým komplexem problémů** klienta
- pracuje s **celými rodinami**
- pracuje **na motivaci klientů k jejich aktivizaci na řešení svých problémů, zmocňování** (empowerment)
- učí klienta, jak **zvládat svoje problémy sám**
- řeší problémy klienta, které **on sám jako problematické definuje**
  
- **klasická sociální práce**, naproti tomu nejde ve většině případů ke klientovi, systematicky klienty **nevychledává**
- služby a dávky jsou fragmentární, řeší pouze **parciální problémy svých klientů**, nevidí problém klienta v celé jeho šíři a z toho plyne také **nesouvislý způsob řešení existujících problémů**
- často **neexistuje propojení** mezi jednotlivými institucemi poskytujícími sociální služby a sociální dávky. To je jeden z úkolů TSP pomoci při propojování těchto jednotlivých rezortů - holistické chápání problémů.

## NEVÝHODY TSP:

- je orientována více **na kvalitu než na kvantitu** – jeden TSP není schopen zvládnout takové množství klientů, jako klasický sociální pracovník
- pozitivní výsledky práce nejsou jsou u TSP tak časté, práce je dlouhodobá a výsledky, které se dostaví, jsou jenom postupnými kroky v **řešení komplexních problémů**
- proto daleko více hrozí u pracovníků „**syndrom vyhoření**“.

## ZÁKLADNÍ METODY PRÁCE a SLUŽBY, KTERÉ NABÍZÍ TSP (terénní sociální práce):

- mapování lokality a jejich **potřeb a možností**, kontaktování obyvatel, zapojování se do života lokality (etické enklávy)
- kontaktování **klientů**, definování zakázky
- rozhovor s klientem
- **motivační techniky k prospěšné změně, posilování vlastní odpovědnosti klienta**
- **posilování soběstačnosti**
- nácvik sociálních dovedností
- pomoc s listinami a písemnostmi, analýza a **setřídění důležité dokumentace** klienta
- jednání v zájmu klienta v **jeho přítomnosti/bez jeho přítomnosti**
- doprovod na jednání
- **pohotový informační a poradenský servis, vyjasňování v přirozeném prostředí** klienta
- konzultace s odborníky
- **zprostředkování** kontaktu s dalšími institucemi a organizacemi
- **koordinační činnost**
- **monitorování průběhu**
- **podpora a ocenění**

TSP přichází často do kontaktu s choulostivými a důvěrnými informacemi, z tohoto důvodu musí dodržovat etický kodex TSP, ten vychází z etického kodexu sociálních pracovníků v ČR a respektuje Standardy kvality sociálních služeb ČR (zde uvádíme jenom stručný výtah několika bodů):

- **zásada mlčenlivosti**
- **zásada neutrality**
- jednat tak, aby pracovník **chránil důstojnost a lidská práva** klientů
- respektování klienta, jako rovnocenného partnera
- **pracovník nevnučuje klientovi řešení**
- hledání **možností, jak zainteresovat klienta a jeho blízké do řešení jeho problémů**
- **aktivní ovlivňování sociální politiky nálezy z terénu**
- a pravidlo, že etický kodex může být **kdykoli doplněn významným zjištěním z praxe**

## PŘÍKLAD DOBRÉ PRAXE:

**Uvádíme názorný příklad z dokumentace terénní sociální pracovnice o.s. IQ Roma servis:**

*Dům „nazývaný **Domem hrůzy**“, se nachází na frekventované ul. M. v Brně, kde žije 12 rodin, se 40ti dětmi. Lidé tento dům několik let obcházeli se strachem, obvykle vůbec nikdo před tímto domem raději neparkoval, hrozil totiž poškození aut, častým jevem bylo vyhazování odpadků z oken, hlasitý křik – prostě „raději se domu pro jistotu oklíkou vyhnout“.*

*Po měsíci intenzivní individuální i kolektivní terénní sociální práce s těmito klienty, kdy se řešili problémy jednotlivých rodin od splátkových kalendářů apod. až po zřízení domovní samosprávy se nám komunikací a vyjednáváním podařilo motivovat a zapojit nájemníky domu k vlastní iniciativě a práci, která přispívá ke zlepšení jejich situace i celkové situace v domě. Pomohla i součinnost s dalšími orgány, pracovnice do řešení zapojila i MČ Brno-Sever a realitní kancelář, která dům spravuje. Pozvedlo se celkové občanské povědomí i pověst nájemníků a rozšířili se jejich možnosti spolupráce a řešení problémů jak sociálních, tak občanských. Dnes nájemníci domu M. provádí úklid nejen v domě, ale i v přilehlém okolí. I přes nedůvěru některých institucí - zejména z pohledu trvalého přínosu se nájemníci domu o „svůj dům“ i blízké okolí stále odpovědně starají a dbají na čistotu a pořádek společných prostor (rozdíl lze prokázat návštěvou i průběžnou*

photodokumentací). Je prosinec 2003, je to osmý měsíc, od začátku terénní sociální práce v tomto domě. Dnes se dá kolem domu nejen v klidu projít, ale „dokonce i u něj zaparkovat“.

## ANALÝZA DAT PRÁCE TERÉNNÍCH SOCIÁLNÍCH PRACOVNÍKŮ O.S. IQ ROMA SERVIS V RÁMCI PROJEKTU FÓRUM TERÉNNÍCH SOCIÁLNÍCH PRACOVNÍKŮ BRNO:

K analýze dat jsme použily dokumenty vytvořené k jinému účelu, konkrétně materiály evidující práci pěti terénních sociálních pracovníků o.s. IQ Roma Servis v rámci projektu Fórum terénních sociálních pracovníků Brno, jde tedy o **analýzu dokumentů**.

Konkrétně jsme použili tyto dokumenty:

- kontaktní knihy TSP
- měsíční výkazy TSP

Z těchto zdrojů jsme se pokusili získat data zejména o:

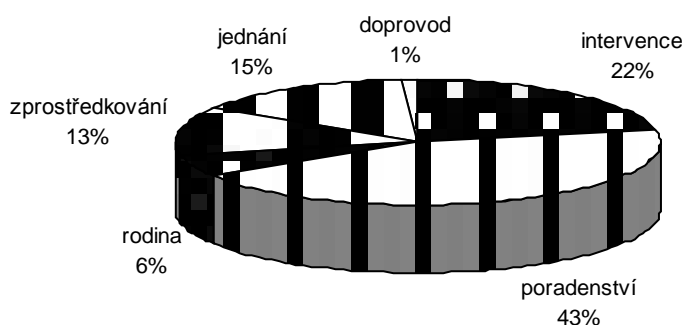
- množství klientů TSP
- nejčastějších typech zakázek, které TSP řeší
- nejčastějších metodách, které k tomu využívá

1. Pět terénních sociálních pracovníků zaměstnaných v o.s. IQ Roma Servis v rámci projektu Fórum terénních sociálních pracovníků Brno kontaktovalo od poloviny května 2003:

- **207 klientů**
- to při pěti TSP znamená necelých 42 klienta na jednoho pracovníka
- každý z terénních pracovníků pracoval průměrně 80 dní přímo v terénu (*pozn. významnou časovou složku zabralo akreditované, komplexní školení terénních sociálních pracovníků, které je ovšem nespornou investicí do dalších let*)
- to znamená, že každý z TSP kontaktoval každý druhý den své práce nového klienta

2. Jakou metodou TSP nejčastěji řešili zakázky klientů uvidíme **na grafu č.1**

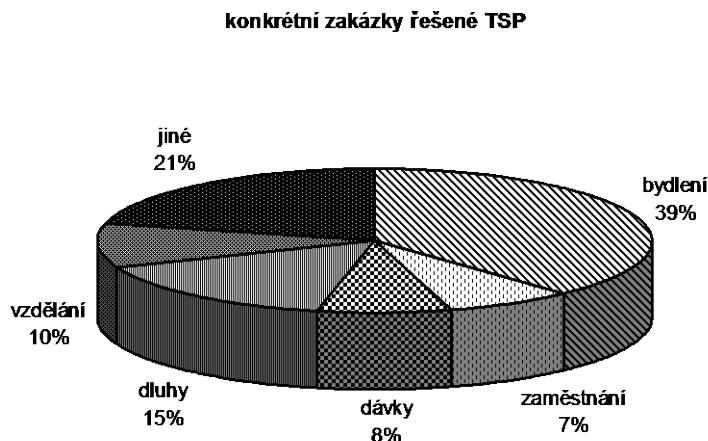
Podíl jednotlivých metod používaných TSP



Z grafu č. 1 je patrné, že TSP o.s.IQ Roma servis používají pro svou práci zejména metodu označenou jako poradenství (43%) a metodu intervence (22%). Jde o přímý kontakt s klientem při řešení jeho problémů, při jeho motivování, popřípadě domlouvání dalšího postupu spolupráce, může jít i o případy, kdy TSP koordinuje činnost domovní samosprávy. Je to bezesporu jedna z nejdůležitějších složek činnosti TSP.

Třetí nejčastěji používaná metoda je jednání v zájmu klienta (15%), kdy TSP klienta doprovází při jednáních na různých úřadech a institucích a více či méně, v závislosti na možnostech nebo dovednostech klienta, zasahuje do jednání v jeho prospěch. Z grafu je patrné, že i o tuto službu je mezi klienty velký zájem.

### 3. Jaké konkrétní zakázky TSP řešili uvidíte na grafu č. 2:



Z grafu č. 2 je patrné, že největší počet řešených zakázek se týkal problematiky bydlení (39%). Další velkou skupinou problémů, řešených TSP, jsou problémy týkající se dluhů klientů (15%). Obě tyto kategorie spolu úzce souvisí. To si ukážeme na grafech č. 3 a 4, kde si tento typ problémů více kategorizujeme.

Na grafu č. 3 vidíme nejčastěji řešené otázky týkající se bytových problémů. Je patrné, že problémy týkající se technického stavu domů (30%) a problém pomoci při žádosti o byt jsou nejmarkantnější.

Velká část klientů o.s. IQ Roma servis žije v městských částech, kde se nacházejí staré domy nižších kategorií, a ty jsou velmi často ve špatném technickém stavu. Klienti se proto často na naše terénní pracovníky obrací o pomoc. Jako zatím nejúčinnější postup při řešení oprav domů se ukázalo zmobilizovat nájemníky a motivovat je ke společnému postupu. A to zejména sepsáním společné žádosti majiteli domu, což je zatím ve většině případů město Brno.

S druhým problémem – pomoc při vyřízení žádosti o byt se na nás obrátilo asi 31% klientů, kteří měli nějaký problém s bydlením.

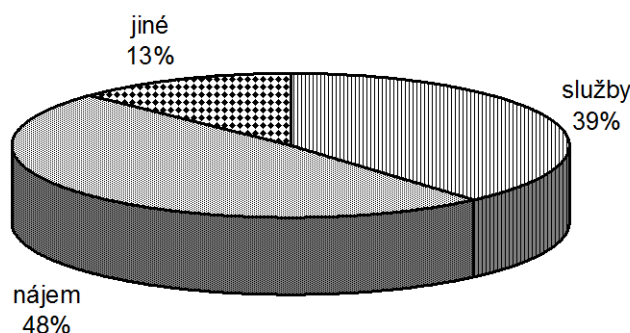
Mnoho našich klientů žije nelegálně, to znamená, že nemají platné nájemní smlouvy. V bytech žije pohromadě několik generací a nemají téměř žádnou možnost získat legálně byt (finanční důvody, předsudky pronajímatelů). Pomáháme proto klientům se sepsáním žádosti o byt, nebo, v krizové situaci nalézt náhradní ubytování (charita, ubytovna) asi u 15% klientů s bytovými problémy.

### Graf č. 3



Na grafu č. 4 vidíme jak je rozložen problém dluhů u klientů, kteří se s tímto na nás obrací,

#### zadlužení klientů



Největší procento klientů se na nás obrací s dluhy na nájmu, a na službách (voda, plyn, elektřina) asi 87%.

Tento problém se ve většině případů daří řešit institutem „zvláštního příjemce“. Problémem zůstává to, že klienti mají dluhy většinou kombinované, i na službách i na nájmu. K tomu se přidává stále rostoucí procento klientů, u kterých se objevují soudní příkazy k exekuci za nesplácení různých půjček od komerčních společností, mnohdy velmi starého data.

*Závěrem bych chtěli podotknout, že tato data si nedělají nárok na reprezentativnost a jsou použita pouze jako ilustrující práci TSP občanského sdružení IQ Roma Servis. Na podrobnější analýze pracujeme a doufáme, že už brzy Vám budeme moci poskytnout daleko větší objem statisticky zpracovaných informací týkajících se naší práce.*

#### HODNOCENÍ ÚSPĚŠNOSTI PROJEKTU:

##### → PROFESIONALIZACE PRÁCE TSP:

Čtyři z TSP našeho o.s. IQ Roma servis jsou absolventi dvoustupňového vzdělávacího programu pro TSP akreditovaným MŠMT. Program odstartoval v květnu tohoto roku a byl ukončen závěrečnými zkouškami 3. prosince 2003 v Praze. Program měl rozsah 272 hodin a obsahoval témata jako právo, sociálně patologické jevy, komunikační dovednosti, státní systém sociální péče, úřady práce a jiné.

##### → OBDORNÁ SUPERVIZE:

Terénním sociálním pracovníkům i koordinátorovi projektu poskytuje od září roku 2003 průběžnou odbornou supervizi Doc. Musil, vedoucí katedry Sociální politiky a práce Fakulty sociálních studií MU v Brně (cca 1-2x měsíčně).

##### → ZÁJEM JINÝCH ORGANIZACÍ O SPOLUPRÁCI S TERÉNNÍMI SOCIÁLNÍMI PRACOVNÍKY:

**A. Dlouhodobá smluvní spolupráce na realizaci projektu Kukadla-Jakhora v Brně, o.s. Step by Step ČR – zapojení terénních sociálních pracovníků do projektu, jehož cíle jsou:**

zvýšit připravenost romských dětí na školní docházku kvalitní předškolní přípravou, motivovat romské rodiče, aby jejich děti navštěvovaly mateřskou školkou, aby docenili předškolní výchovu v souvislosti s dalším vzděláním. Připravit pedagogy MŠ na odlišnosti spolupráce s romskými dětmi a jejich rodiči. Projekt je převážně určen romské komunitě a pedagogům MŠ.

*(více informací a reference o naší práci v projektu na: marie.michlova@sbscr.cz)*

**B. Spolupráce terénních sociálních pracovníků o.s. IQ Roma servis na výzkumu Institutu pro sociální otázky při Fakultě sociálních studií MU v Brně - Rozměry multidimenzionálního sociálního vyloučení romských komunit v Brně.** Náš pětičlenný tým terénních sociálních pracovníků o.s. IQ Roma servis se svými komentáři podílel na tvorbě dotazníkového nástroje a v terénu provádí vlastní sběr dat v jednotlivých romských rodinách (celkem 5 x 13 rodin).

Odpovědná osoba za FSS MU: Prof. PhDr. Tomáš Sirovátka, CSc. Reference o našem zapojení na: klicov@centrum.cz.

### → ODBORNÁ DISKUSE A MEDIALIZACE PRÁCE:

Účast a prezentace na konferenci *Presahy 2003*, Tatranská Lesná, SR, konferenci *Strategie sociální inkluze romských komunit* v rámci programu RrAJE, v Brně, ČR, prezentace v médiích – ČRo – Brno, Proglas, v odborném časopisu *Sociální Práce* atd.

→ **→ VYJÁDŘENÍ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV**, KTERÝ ve své písemné odpovědi odkazuje občana v kritické situaci právě na pomoc našich terénních sociálních pracovníků aj.

Projekt měl po kvalitativní i kvantitativní stránce výraznou dynamiku a rozvoj, v krátkém čase se odvedla intenzivní práce jak v rámci sociálních služeb, tak i v rámci profesionalizace organizace a jejich jednotlivých zaměstnanců.

Projekt otevřel významný potenciál o.s. IQ Roma Servis v Brně, a lze říci, že jeho samotný průběh, charakter, dílčí výsledky a výstupy značně ovlivnili a zprofesionalizovali o.s. IQ Roma Servis a jeho kompetence vzhledem ke nastavení sociálních služeb v nejen ve městě Brně.

Jeho úspěšnost tkvěla zejména v rozvoji odborného potenciálu a angažovanosti jednotlivých zaměstnanců projektu: díky dobře připravenému výběrovému řízení a následnému odbornému školení existuje nyní zkušený a kvalifikovaný pracovní tým Centra komunitní a terénní práce Roma Servis, který může poskytovat odborné vedení a supervizi i dalším podobným zaměstnavatelům a detašovaným pracovníkům v rámci celého regionu nejen Jihomoravského kraje.

## Program RrAJE v Brně - Roma rights and access to justice in Europe (www.rraje.org)

V roce 2003 spolupracovalo naše občanské sdružení již třetím rokem na rozvíjení programu RrAJE v Brně. Partnerskou organizací programu RrAJE v Brně je v zároven Drom, romské středisko. Program RrAJE završil v roce 2003 poslední etapu svého působení v Brně.

Sledované výstupy programu RrAJE:

- Posílené **komunity Romů, suverénnější a silnější partnerské romské nevládní neziskové organizace, rozvinuté mechanismy a struktury romské reprezentace**
- Rozvinuté **partnerství mezi místními úřady a romskými komunitami směřující k šíření a zavádění strategií rovných příležitostí**
- Adaptované **integrované strategie**, které zlepší přístup Romů k službám a spravedlnosti a povedou k odstranění společenského vyloučení/znevýhodnění Romů
- Rozšíření dosažených výsledků, idejí a úspěšných programů, jenž vznikly v rámci programu RrAJE

### AKCE 2003:

#### → AKČNÍ PLÁN STRATEGIE SOCIÁLNÍ INKLUZE ROMŮ V BRNĚ

V roce 2003 se o.s. IQ Roma servis podílelo na organizaci a tvorbě položek a odpovědností **Akčního plánu Strategie sociální inkluze Romů v Brně**. Za jeho výslednou podobu z listopadu 2003 vděčíme Mgr. Ivaně Šimíkové (VÚPSV), a PhDr. Pavlovi Navrátilovi (FSS MU). **Dokument na bázi komunitního plánování je praktickým pokračováním svého teoretického předchůdce z roku 2002** chce nyní sloužit k politickým a odborným jednáním s cílem dosáhnout svého programového **přijetí v rámci městských částí, města Brna i Jihomoravského regionu**.

**Akční plán konkrétně adresuje** tyto složky sociálního vyloučení: *chudoba a nízký příjem, omezený přístup na trh práce, nízká míra sociální podpory, řídké nebo neexistující sociální sítě, prostorová segregace, bydlení a život v kontextu lokality, vyloučení ze služeb – veřejných i soukromých*. Jeho **jednotlivá opatření chtějí holistické, systematicky, partnersky a efektivně podporovat sociální začleňování Romů do života** města Brna a české společnosti obecně. Dokument je po úpravách **replikovatelný na další města i regiony v ČR**. Celá verze **Akčního plánu Strategie sociální inkluze Romů v Brně** bude v průběhu roku 2004 ke stažení na [www.iqrs.cz](http://www.iqrs.cz).

Kontaktní osoba: Martin Giňa ([iqrs@volny.cz](mailto:iqrs@volny.cz))

→ POLICEJNÍ ŠKOLENÍ AKORD – SPOLEČNĚ S DROM, ROMSKÝM STŘEDISKEM

#### → ZÁVĚREČNÁ DISEMINAČNÍ KONFERENCE PROGRAMU RRAJE V ČR - 10. 12. 2003

IQ Roma servis se společně s dalšími partnery programu RrAJE v ČR: *Drom, romským střediskem, o.s. Darjav, Pardubice*, anglickým partnerem: *European Dialogue*, a spolupracovníky: *ÚMČ Brno-střed, MP Brno, SPŠ MV v Brně, FSS MU v Brně, Magistrátem města Pardubice, MP Pardubice aj.* podílelo na organizaci a koncepci programu závěrečné jednodenní konferenci programu RrAJE v České republice. Pozorovatelem konference se stala Mgr. Jitka Gjuríčová, ředitelka odboru prevence kriminality MV ČR.

Konference se konala v prostorech Bohémy, Roosweltva ul., Brno. Počet účastníků: 54.

Tříletý program RrAJE financuje **Oddělení pro mezinárodní rozvoj (DFID) Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie**. Program funguje na mezinárodní úrovni (ČR, Bulharsko, Rumunsko, Slovensko) a je centrálně řízený neziskovou organizací **EUROPEAN DIALOGUE**, sídlící ve Velké Británii, Londýně za spolupráce s Východoanglickou romskou radou.

## Projekt: „Rozvoj přirozeného talentu romských dětí“

Financováno: dotace Jihomoravského kraje, Program předcházení sociálního vyloučení v romských komunitách a odstraňování jeho důsledků na rok 2003, dotace celkem: 30.000,- Kč.

Spolupracující subjekt v projektu: Gymnázium J.G. Mendla a jeho zařízení a Základní umělecká škola spol. s r.o., Čechyňská 19, Brno

Cílem projektu bylo **zajistit další vzdělávání nadaných romských dětí ze sociálně slabých rodin a jejich integrace do hudebního, tanečního, výtvarného a dramatického oboru vzdělávacího programu ZUŠ J.G. Mendla.**

Pro školní rok 2003/2004 absolvovalo **přijímací zkoušky na ZUŠ J.G. Mendla 17 romských dětí ve věku od 4 do 12 let. Přijaty byly na obory: hudební (12 dětí), výtvarní (2 děti), dramatický (2 děti), taneční (1 dítě).**

Vzdělávací program v období září – prosinec 2003 **řádně absolvovalo 11 dětí.** Z nich polovina absolvovala přípravný ročník a druhá polovina byla zařazena do běžné výuky.

## Projekt : přátelský fotbalový turnaj Brno, ČR - Skrabské, SR

Odpovědná osoba za realizaci: *Josef Mucha, Brno*

Projekt realizován za finanční účasti 15.000 Kč (doprava ze Skrabského) o.s. *Společenství Romů na Moravě*

Finance: dotace MMB – odbor sociální péče, 15.000 Kč (doprava do Skrabského)

Datum konání: **24. – 26. 07. 2003. Celkový počet hráčů: 45.** Tato sportovní akce se odehrála za účelem sblížení východoslovenské obce romské i neromské národnosti s romskými amatérskými fotbalisty z Brna.

## Vznik provozovny na adrese: Cejl 49, Brno - duben 2003

Důležitým mezníkem k samostatnému rozvoji o.s. IQ Roma servis bylo získání nekomerčního pronájmu kancelářských prostor s prosklenou výlohou na frekventované ulici Cejl č.p. 49 od ÚMČ Brno-střed.

Tyto prostory využívali v roce 2003 **terénní sociální pracovníci o.s. IQ Roma servis** jako své servisní zázemí, a zároveň jako poradenské centrum. V roce 2004 na této adrese vzniklo Centrum komunitní a terénní práce – Roma Servis a je zde taktéž plánované přesunutí sídla celé organizace.

## Organizační struktura o.s. IQ ROMA SERVIS v roce 2003:

### ◆ ZASEDÁNÍ ČLENŮ SDRUŽENÍ

#### ◆ RADA SDRUŽENÍ

*Radu sdružení tvoří 5 členů:*

- Zuzana Gáborová , Na Lukách 24, Brno - předseda
  - Ignác Zima, Barvy 13, Brno - místopředseda
- Katarína Klamková, Holzova 127, Brno - členka rady
  - **Martin Giňa**, Cejl 49, Brno - člen rady
  - **Věra Ivicová**, Bratislavská 41, Brno - členka rady

#### ◆ PŘESEDKA SDRUŽENÍ

Mgr. Zuzana Gáborová , Na Lukách 24, Brno, vzděláním právník.

Mgr. Zuzana Gáborová působí jako právník u Veřejného ochránce práv v Brně.

Rada si ustanovila *Revizní komisi:*

- *Mgr. Simona Wachsbergerová - předsedkyně*
  - Mgr. Ivana Šimíková
  - Tomáš Dubský

### ZAMĚSTNANCI NA PLNÝ PRACOVNÍ ÚVAZEK:

- *Martin Giňa, Jana Balážová, Marek Pecha, Michal Kratochvíl, Eva Banová*
  - terénní sociální pracovníci
- *Katarína Klamková*, koordinátor terénních sociálních pracovníků a aktivit RrAJE



**DOBROVOLNÍCI:**

- David Šarišský
- Sophie Lefevre
- Josef Mucha

**Hospodaření IQ ROMA SERVIS za rok 2003**

Hospodaření a majetek sdružení byl v roce 2003 tvořen z dotací, nadačních příspěvků, darů a vlastní činnosti.

V roce 2003 byly hlavním zdrojem příjmů organizace:

a) *Dotace MPSV ČR pro NNO poskytující sociální služby na rok 2003*

b) *Příspěvek na program RrAJE v Brně (European Dialogue, Department for International Development, United Kingdom)*

c) *Dotace Jihomoravského kraje*

d) *Vlastní činnost organizace*

e) *Dotace Magistrátu města Brna*

f) *Dary*

<b>Finanční rozbor IQ Roma Servis za rok 2003</b>	
<b>Počáteční stav k 1. 1. 2003</b> Pokladna: 2 818,95 BÚ - KB: 22 349,2	<b>25 168,20 Kč</b>
<b>Příjmy za rok 2003</b>	<b>1.895.697,-- Kč</b>
<b>Výdaje za rok 2003</b>	<b>1.794.528,-- Kč</b>
<b>Konečný zůstatek k 31.12.2003</b> Pokladna: 1 889,-- BÚ - KB: 106 899,73	<b>108.788,73 Kč</b>
<i>Za správnost: Ing. Klamková Darina, účetní, Finnline, spol. s r.o.</i>	

**Komentář k hospodaření IQ ROMA SERVIS za rok 2003:**

**1. Příjmy** **1 895 697,-- Kč**

A. Dotace MPSV 998 000,--  
Dotace Města Brna 15 000,--  
Dotace Jihomoravského kraje 30 000,--

B. Přijaté příspěvky ze zahraničí 728 728,--  
tuzemské 76 515,--

C. Vlastní činnost /hospodářská 42 725,-

D. Přijaté dary od FO 4 075,-

E. Bankovní úroky 433,-

F. Úroky z poskytnutých půjček 221,-

**2. Výdaje** **1 794 528,-- Kč**

1, Mzdové náklady celkem : 987 019,-- Kč  
+ odvody na soc. a zdrav. pojišť.  
z toho TSP z MPSV 643 946,-  
TSP z RrAJE 343 073,-

Pozn.:

Mzdové prostředky (včetně odvodů na soc. + zdrav. poj.) byly hrazeny z dotace MPSV (5 pracovníků/ měsíční brutto mzda 11500,-) a z prostředků ED z programu RrAJE byly hrazeny mzdové prostředky koordinátora a část mzdy jeho spolupracovníka.

2, Spotřeba materiálu celkem :	356 462,-- Kč
z toho DHM	303 334,--
kancelářské potřeby	27 566,--
prac.nástroje + pomůcky	10 082,--
čistící prostř. + hygiena	2 549,--
ostat. materiál	12 931,--
3, Spotřeba energie celkem :	10 965,-- Kč
4, Opravy a udržování :	7 361,-- Kč
5, Nákup odborné literatury:	2 886,-- Kč
6, Cestovné:	22 459,-- Kč
z toho fotbalový turnaj	15 000,--
7, Náklady na reprezentaci:	817,-- Kč
8, Ostatní služby:	344 247,-- Kč
z toho telefon + internet	88 425,--
poštovné	1 103,--
nájemné	7 500,--
školení	1 700,--
foto + kopírování	5 503,--
ekon.sloužby	48 000,--
konzult.sloužby	42 200,--
očkování	18 600,--
software	19 137,--
školení Akord	109 000,--
správní poplatky	630,--
ostatní	2 449,--
9, Ostatní daně a poplatky:	18 122,--Kč
10, Pojištění majetku:	3 394,-- Kč
zaměstnanců	3 257,-- Kč
11, Bankovní poplatky:	7 539,--Kč
12, Poskytnuté příspěvky:	30 000,-- Kč
/ hudob.škola /	

Vypracovala: Ing. Darina Klamková, účetní (darina.klamkova@finnline.cz)

**BANKOVNÍ SPOJENÍ O.S. IQ ROMA SERVIS:**

- A) 86 -1648580217/0100 (KB a.s., Brno-venkov)  
B) 189104187/0300 (ČSOB a.s., Brno-Milady Horákové)

## Vize IQ Roma servis na rok 2004...

- Celkový rozvoj o.s. IQ ROMA SERVIS, zpracování strategického plánu rozvoje organizace, strategický fundraising
- Modernizace stanov sdružení, zefektivnění organizační struktury sdružení, nové tváře ve vedení organizace
- Výraznější prezentace a zviditelnění poslání a činnosti o.s. IQ ROMA SERVIS vůči veřejnosti, institucím i klientům v Brně, i v rámci jiných regionů ČR
- Vznik zastřešujícího Centra komunitní a terénní sociální práce, rozšíření spektra a sociálních služeb a projektů na širší klientelu
- Metodické vedení a supervize terénní sociální a komunitní práce i v rámci jiných organizací a obcí, odborné vedení **detašovaných pracovníků v rámci regionu**
- Profesionální práce **týmu terénních sociálních pracovníků v lokalitách Brno-jih, Brno-sever, Brno-střed, Brno-Královo Pole a nově i Brno-Židenice**
- Zintenzivnění a pravidelnost vzájemné spolupráce s veřejnou správou a dalšími organizacemi v rámci regionu (ÚMČ, MMB, ÚP, JMK, ZŠ, MŠ, související NNO aj.) k zefektivnění výstupů
- **Prosazovat politické přijetí Akčního plánu Strategie sociální inkluze Romů v Brně (Jihomoravském Kraji).** Na základě monitoringu, analýz a dat terénní sociální práce opravovat a doplňovat Akční plán Strategie sociální inkluze Romů v Brně, zviditelňovat tento materiál a podporovat odbornou diskusi nad jeho obsahem.
- **Komunitní práce - koncentrovaná komunitní sociální práce v rámci jednotlivých bloků obecních domů** (komunikace s nájemníky a relevantními institucemi, zřizování samospráv nájemníků, podpora a poradenství s individuálními problémy rodin i jednotlivců, zařizování splátkových kalendářů, vedení k úsporným domácnostem, organizace plánu zušlechťování společných prostor v domě a jeho blízkém okolí se zapojováním nájemníků, vytváření možností ke trávení volného času v rámci individuálních možností konkrétních obecních domů a jejich nájemníků - úprava společných prostor, dvorů a zahrádek formou dobrovolných prací atd.)

### Registrované sídlo sdružení:

o.s. IQ ROMA SERVIS  
Bratislavská 41  
602 00 BRNO  
Česká republika

### Kontakt na nás...

### Provozovna - korespondenční adresa:

o.s. IQ ROMA SERVIS  
Cejl 49  
602 00 BRNO  
Česká republika  
Tel./Fax: 549 241 250  
Web v přípravě: [www.iqrs.cz](http://www.iqrs.cz)  
iqrs@volny.cz

### Poděkování...

Náš dík patří našim laskavým **spolupracovníkům, dobrovolníkům a donátorům**, bez jejichž zkušeností, pomoci a podpory bychom nemohly naše aktivity a nápady v roce 2003 úspěšně realizovat.

Děkujeme **podpoře DROM**, romské středisko za poskytnutí prostor na ulici Bratislavská 41, Brno.